

”Kaverin puolesta kyselen...”

Aloitamme Paimenpostissa kysymyspalstan, josta ajastaan selviää kaikki, mitä olet halunnut tietää paimenkoirista, niiden käyttäytymisestä ja koulutuksesta, mutta et ole uskaltanut tai rohjennut kysyä! Kysymykset julkaistaan nimettöminä ja niihin vastaavat Paimenpostin toimituskunnan tuntemat, kokeneet paimenkoirakuiskaajat.

Kysymykset voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen paimenposti@gmail.com, otsikkoon ’Kaverin puolesta kyselen’.

Kysymys 1.

Meidän ensimmäinen paimenkoirapentumme on varsin valloittava ja villi tapaus. Muuten mukava ja kiltti pentu, mutta karkaa jatkuvasti omasta pihasta tien yli naapuriin. Miten saan pennun pysymään omassa pihassa ja säilyttettyä hyvät välit naapuriin?

Vastaus:

Huonon tapojen syntyminen on helpointa ehkäistä estämällä kokonaan koiralta niiden syntyminen. Miksi pentu tai nuori paimenkoira on irti pihalla? Vanha ohje paimenkoiran pitämiseen oli, että pidä paimenkoiraa kuin lompakkoa, tiedä aina, missä se on. Nykyaikaan päivitetty ohje voisi kuulua, että pidä paimenkoiraa kuin puhelinta. Paras ja turvallisin paikka nuorelle paimenkoiralle on oma tarha silloin, kun sen oma ihminen ei pysty

keskittymään pentuunsa ja sen mukana olemiseen täysillä. Koira voi tarhassa levätä omassa rauhassaan ja omistajan ei tarvitse huolehtia, missä koira viilettää ja mitä sille mahdollisesti voi sattua. Maailmassa monta on vaarallista asiaa, siksi mielestän kuolematon nuori koira ei saa olla yksin pihalla. Toiseksi ihmisen pitää olla koiran elämän tärkein, mielenkiintoinen ja turvallisin asia, eikä sitä yhteyttä synny, mikäli koira saa tehdä yksikseen päivät pitkät vapaana, mitä haluaa.

Koiralle on hyvä opettaa tontin rajat varsinkin, jos asuu vilkasliikenteisen tien vieressä. Myös silloin, kun se kulkee mukana irrallaan, sen pitää muistaa rajat, jotta ei innoissaan juokse autotielle asti. Mieti, mikä on se linja, mitä koira ei saa ylittää, ja jos mahdollista, älä ulkoilu- ta koira koskaan siellä suunnassa. Aluksi ottaessasi koiran tarhasta tai sisältä ulos, laita koira pitkäköön, kevyeen liinaan.

Voitte kävellä linjan läheltä (voit aluksi merkata sen narulla, värillä tms.) ja jos koira menee sen yli, huolestuneena sanot ”ei”, astut koiran liinan päälle ja kutsut iloisesti koira, ”tule pihalle” (aluksi ”tule pihalle”, että koira ymmärtää, mitä siltä halutaan, myöhemmin vaan ”pihalle”). Kun koira tulee, muutat äänesi huojentuneeksi ja iloiseksi ja kehut vuolaasti ”hyvä pihalle”. Tätä jatketaan, kunnes koira ei ylitä enää linjaa vahingossa. Sitten voit lisätä panoksia, jatkat itse rajan yli ja, jos koira yrittää tulla, ajat sen närkästyneenä rajan yli ja sanot ”pihalle”. Kun koira on pihalla, kehut sitä rauhoittavalla äänellä ”hyvä, pihalle” ja heität sinne namia/ nappuloita pysyen itse ulkopuolella. Kun itse olet taas pihalla, tanssit ilotanssin koira ylistäen, kun se on niin taitava koira. Palkan pitää olla ylitsevuotava, koska olet voinut ”pelästyttää” koiran ajamalla sen pihalle ja sen pitää ymmärtää, miksi teit niin. Tätä jatketaan, kunnes koira ymmärtää, ettei sinne mennä, vaikka siellä olisi mitä, jatkossa harjoitellaan muiden ihmisten, vieraiden koirien ym. tiellä liikkujien kanssa. Aluksi liinalla, myöhemmin irti ja rakennuksen nurkan taakse itse jäädessä tai ikkunasta käyttämällä.

Samalla, kun opetat tätä, voit myös vahvistaa koiran luoksetuloa. Kutsut koira ja kun se tulee, niin hellimistä, leikkiä tai nappuloita, mikä koirasta onkaan paras palkka. Ensin silloin, kun koira jo muutenkin kiinnostunut sinusta, myöhemmin, kun koiralla on jotain kiinnostavaa tekemistä. Liinan päälle astumalla estät koiran väärän vastauksen. Närkästynyt ”hei” ja iloinen luoksekuksu, palkka.

Paimenkoirien yleisin kuolinsyy on koneiden, autojen alle jääminen ja toiset koirat ottavat tavaksi paimenvaiston

Pihan rajat kannattaa opettaa koiralle jo nuorena. Tässä ikkunasta otettu kuva koirasta, joka itse pihalla pysyen katsoo, kun naapurin koirat häipyvät tietä pitkin näkyvistä.

KUVA KATRI PIILOLA

syttymisiässä autojen, koneiden pysäyttämisen, siksi tämän tavan kitkemiseen on suhtauduttava riittävällä vakavuudella, eikä edes antaa koiran keksiä tätä harrastusta. Siihen pitää ensikerrasta lähtien suhtautua kuoleman vakavasti ja kertoa, että henki lähtee, jos toisen keran sitä tekee, sillä niin oikeasti voi käydä. Se, että koira jää käyttämään autoa maahan tai yrittää tarrata hampaineen traktorin renkaaseen, on ensiaskeleita tähän viiraukseen. Kymmeniä kertoja olen kuullut koirasta, joka juoksee aidan viertä, kun näkee auton menevän tiellä, ja sitten yhden ja viimeisen kerran se on kerennyt juoksemaan auton eteen ja siihen jäänyt.

Jos koira on jo oppinut huonon tavan liehua itsekseen, kestää siitä luopuminen huomattavasti pidempään kuin tavan ennaltaehkäisy. Sekin onnistuu, mutta voi vaatia reilut pari kuukautta koiran kuljettamista hihnassa tai liinassa jatkuvassa kontrollissa. Silloin on tärkeää, että koiraa palkitaan esimerkiksi paimennuksella, kehuilla tai herkuilla, ja se kokee mukana kulkemisen mielekkäänä. Jos talon vanhemmalla koiralla on tapana vaellella missä sattuu, on oltava todella tarkkana, ettei uusi pentu ulkoile sen kanssa yhdessä ja opi samoja tapoja.

Uroskoiran kohdalla sterilointi saattaa olla tehokas apu ongelmallisiin retkiin naapurustossa.

Kysymys 2.

Mitä tehdä, kun nuori paimenkoira karkaa koko ajan lampolaan karsinoihin uuhia juoksuttamaan? Kari-soinnit alkavat pian ja emäntä on kohta hermoraunio. Nimimerkillä: Etsinkö koiralle uuden kodin?

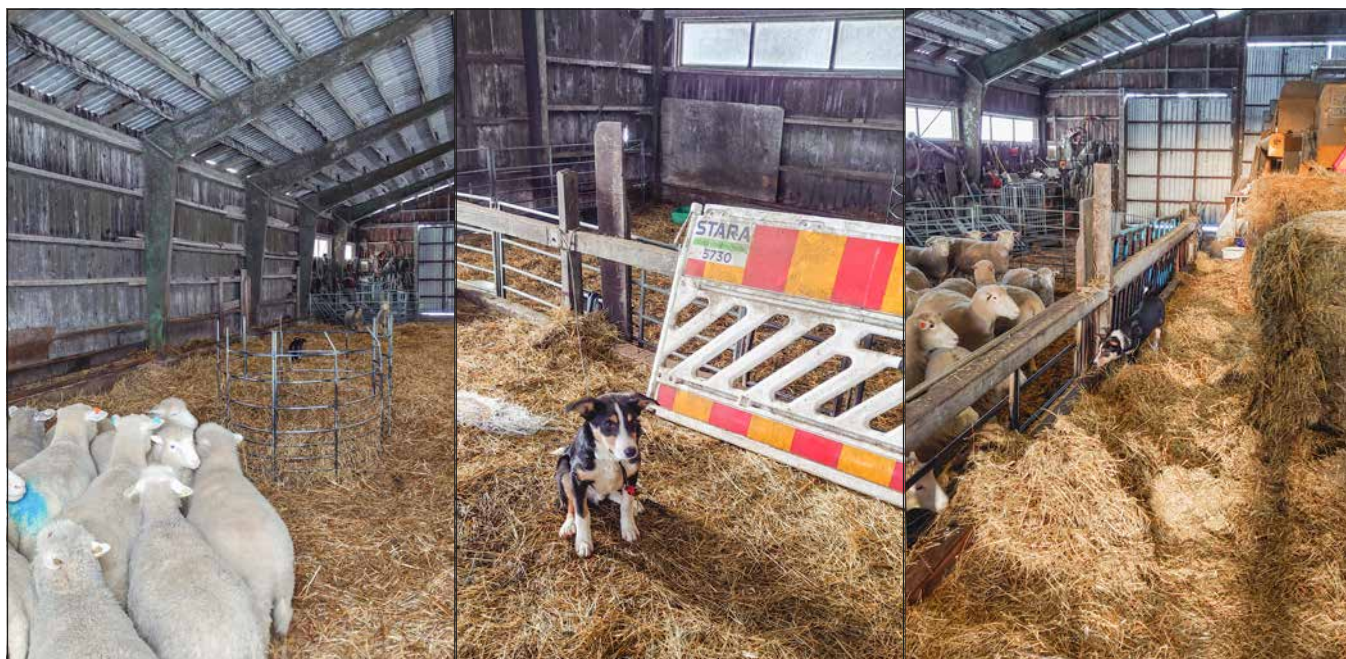
Vastaus:

Tähän pätee pitkälti samat asiat, koira ei saa kulkea yksikseen missä mielii, vaan sen paikka on ihmisen mukana tai turvallisessa paikassa. Ei-käskyn merkitys olisi hyvä tehdä koiralle selväksi, ennen kuin se kiinnostuu eläimistä, jotta sen toiminnan pystyy pysäyttämään ja sen päälle toimiva iloinen luoksetulo pelastaa monelta pulmatilanteelta.

Tuotantoeläinten on saatava rauhasa syödä ja levätä, jotta ne tuottavat hyvin ja niillä on hyvä ja stressitön elämä. Paimenkoira on tuotantoeläimiä varten, ei toisinpäin. Koira, joka tottuu paimentelemaan omaksi huviksi, ei näe tarvetta tehdä sitä ohjaajan tahdon mukaan. Jotkut nuoret koirat saattavat kokea, että on kivaa, kun on vauhtia ja vaarallisia tilanteita. Silloin se yksinään mellastaessa voi saada aikaan menetyksiä ja loukkaantumisia itselleen tai muille eläimille. Nuori koira ei välttämättä saa eläimiä liikkeelle muuten kuin hyökkimällä ja riehumalla ja toistaessaan tätä käytöstä se kohta

luulee sen olevan ainut tapa niiden liikuttamiseen.

Joten kun pentu uskaltaa ja on syttynyt eläimiin, alkaa yhteinen taival myös paimennuksen saralta. Koiran on välttämättömän tärkeää oppia, että paimennus on ihmisen ja koiran yhteinen juttu. Kun huomaat koirasi kiinnostuvan eläimistä, tutustukaa niihin yhdessä. Huolehdi, että koiralla sekä paimennettavilla eläimillä on turvallinen olo. Olette aluksi sellaisella etäisyydellä, ettei kummallakaan tule tarvetta puolustaa itseään. Kun tunne on tuttu, voitte lähteä kiertämään yhdessä karsinaa koira hihnassa seinän puolella. Auraskepillä yms apuneuvolla voi itse liikuttaa eläintä, joka ei anna tilaa. Pysähdy ja rauhoita koiraa, jos sitä jännittää liikaa, ja kehu, kun se häntä ja pää alhaalla liikkuu karsinan reunoja pitkin. Kun reunojen kiertäminen onnistuu, voitte yhdessä painaa eläimiä muutaman metrin edellänne. Toinen koiran itseluottamusta kehittävä harjoitus on käydä kääntämässä eläimet pääpuolelta pois koiran edestä ja hakeutua taas uudestaan kääntämään päitä muutaman kerran. Mikäli koira vain vetää ja hyökkäilee eläimiin, etkä saa sitä rauhoittumaan, älä vie sitä eläimille. Se ei ole vielä valmis kohtaamaan niitä. Tällaisia lyhytkestoisia yhteisiä paimennushetkiä voi tehdä ennen varsinaisen koulutuksen alkamista. Pääasia on, ettei koira mene eläimille yksin. ■

Kun pentu karkaa illi omineen eläimille, meni viikko oikeiden tapojen opettelua hihnassa ja sitten saattoi jo pitää irti, pentu pysyi sallitulla alueella eli ruokintapöydällä. .

KUVA HELENA PESONEN

